

Idékatalog

Sådan får vi flere faglærte på Bornholm

En lang række interessenter var i den forbindelse inviteret til at diskutere tre temaer, som bliver særligt afgørende for at få flere faglærte på Bornholm i fremtiden. Deltagerne inddelte sig i grupper og diskuterede det tema, som de vurderede at have størst indsigt i. Der var stor opbakning til konferencen, og nedenstående bygger således på input fra elever og lærlinge, vejledere, virksomhedsledere, repræsentanter fra Campus Bornholm, politikere m.fl.

Tema 1

Unge i grundskolen

Vi ved, oplysningsindsatsen til de unge i grundskolen er mangelfuld. Hvad skal der til, for at gøre den faglærte vej mere attraktiv for de unge i grundskolen? Nedenfor følger de idéer, som kom frem på konferencen:

- **Mere skolepraktik:** Det kan være afgørende at prøve de faglærte fag i virkeligheden. Det kom frem, at man allerede nu har mulighed for 13 ugers praktik. Formentlig er der dog mange, som ikke kender muligheden. Måske kan der oplyses mere herom.
- **Mere håndværk:** Håndværksfagene er efterhånden forsvundet fra skoleskemaet. Hermed bliver de mindre konkrete, og det bliver mindre sandsynligt, at den enkelte får interesse for dem. Som nævnt kunne en løsning være mere skolepraktik. Måske kan man dog også få håndværksfagene mere ind i undervisningen.
- **Skolerne skal tale de faglærte fag op:** Det er afgørende, hvordan man taler om de faglærte fag i grundskolen, men har lærerne mulighed for at vide nok om de faglærte fag? Måske skal de have mere support.
- **Reklamer på YouTube:** En ung deltager fortalte, at han ikke kan åbne YouTube uden at få reklamer for uddannelsen til fængselsbetjent. Kanalen er velegnet til at nå unge i grundskolen, så måske kan man lave noget lignende for faglærte fag på Bornholm.
- **Speed dating mellem virksomheder og elever:** Eleverne ved for lidt om de forskellige fag og kender ikke nok til de bornholmske virksomheder. Måske kan man lave "speed dating"-arrangementer, hvor udvalgte virksomheder holder korte oplæg, hvorefter der bliver mulighed for små møder mellem elever og virksomheder.
- **Mere vejledning:** Næsten alle elever vil have godt af personlig vejledning med fokus på uddannelsesvalg. Måske kan man give mulighed for mere vejledning til den enkelte.
- **Inkluder udfordrede unge:** Måske kan man gøre mere for at tale til udfordrede unge, og få dem med om bord.

Tema 2

Større pulje

Der er ikke nok unge på Bornholm til at dække virksomhedernes behov. Hvordan tiltrækker vi flere elever og lærlinge til Bornholm? Nedenfor følger de idéer, som kom frem på konferencen:

- **Nye muligheder for indkvartering:** Elever og lærlinge, som ikke kommer fra Bornholm, vil have brug for et sted at bo. I dag mangler øen dog oplagte muligheder. Der findes ungdomsboliger, men her bliver man let meget alene, hvis man ikke har et socialt netværk på Bornholm i forvejen. Måske kan man supplere med skolehjem og/eller kollegier, hvor der er mulighed for at få et socialt netværk. Nogle kunne måske indkvarteres på det nye Residential College, hvor man allerede har et socialt miljø. Det er afgørende, at man ikke skal lægge et stort depositum
- **Erhvervsefterskole:** Det kan være svært at bruge mange uger på erhvervspraktik og lignende i 9. klasse, hvor der er mange afgørende krav til, hvad man skal nå at lære. Måske kunne Bornholms Efterskole til gengæld tilbyde en erhvervsfaglig linje for elever i 10. klasse. Den kan formes i samarbejde med erhvervslivet, så elever kan afprøve udvalgte fag hos de bornholmske virksomheder. Hermed kan de få den første tilknytning til virksomhederne og øen.
- **Fokuser på mulighederne:** Måske skal man passe på med at tale for meget om mangel på faglært arbejdskraft og fokusere mere på mulighederne på Bornholm.
- **Tydlig vej gennem uddannelsessystemet og til beskæftigelse:** Det er afgørende at vise en attraktiv vej gennem uddannelsessystemet og til beskæftigelse. Måske kan uddannelsessystemet arbejde endnu bedre sammen med beskæftigelsessystemet og erhvervsfremmesystemet.
- **Fokus på udlændinge:** Hvis det skal lykkes at skaffe nok faglærte, er man formentlig nødt til også at tiltrække udlændinge. Måske kan man fokusere mere på dén målgruppe – fx tilknytte ukrainske flygtninge yderligere med mere sprog og uddannelse.

Tema 3

Det faglærte image

Mange fag/brancher og virksomheder er mangelfuldt profilerede, og de har svært ved at rekruttere. Hvilke tiltag kan gøre de faglærte fag, jobs og virksomheder mere attraktive? Nedenfor følger de idéer, som kom frem på konferencen:

- **Oplysning bliver afgørende:** Mange faglærte fag er attraktive, men målgrupperne ved for lidt. Måske kan man oplyse endnu mere om fagene – bl.a. kan man fokusere på den (ofte) gode livsløn og de (ofte) gode muligheder for efteruddannelse.
- **Pas på med udtryk som "manglende hænder":** Sproget skaber virkeligheden. Måske skal man i den forbindelse passe på med udtryk som "mangel på hænder". Som faglært skal man i høj grad også bruge sit hoved.
- **Kommunikér ansvar:** Når man kommer ud på en arbejdsplads, bør man være en ligeværdig del af det arbejde, der foregår. Måske kan vi blive bedre til at kommunikere om det ansvar, man får som faglært – allerede under uddannelsen.
- **Afkræft fordom om, at uddannelsesvalg er for livet:** Nogle tror, at man vælger job for resten af livet, når man vælger en faglært uddannelse. Måske kan man fortælle mere om de muligheder, som de enkelte fag åbner – også for at videreudanne sig.
- **Erhvervslivet skal mere på banen:** Virksomhederne kan gøre mere for at oplyse om sig selv og de gode muligheder for at komme i praktik. Måske kan de fx holde åbent hus. Måske kan der også skabes et bedre samspil mellem erhvervsliv og skoler.
- **Brancher skal tage stilling til sig selv:** Mange brancher tager det som en selvfølge, at folk ved, hvad de laver. Måske kan brancherne gøre mere for at tage stilling til, hvad de står for, hvad de er stolte af, hvem der er deres rollemodeller osv.
- **Ikke alle skal komme fra folkeskolen:** Man bør passe på med at se bestræbelsen på at få flere faglærte som en konkurrence med gymnasiet. Tværtimod kan det være relevant for virksomhederne at få lærlinge med en gymnasial baggrund. Måske kan man gøre mere for at henvende sig til elever, som snart er færdige i gymnasiet.
- **Mere fælleskab:** Det kan være ensomt at være lærling. Især i små virksomheder. Måske kan man lave arrangementer, der samler alle lærlingene. På samme måde kan nogle specialer være meget små. Måske kan man gøre mere for skabe et studiemiljø, der samler på tværs af specialerne.
- **Mindre adskillelse fra gymnasiale uddannelser:** På Campus er der relativt stor adskillelse mellem elever på de gymnasiale uddannelser og elever på de faglærte. Måske kan man gøre mere for at få eleverne på de faglærte uddannelser med til gallafester, fredagsbarer osv.